

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการสื่อสารของบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย พร้อมทั้งวิเคราะห์องค์ประกอบของปริเจทอันได้แก่ ลักษณะโครงสร้างและเนื้อหา และมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาในการวิจารณ์การเมืองทางอ้อมในบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมือง โดยเก็บข้อมูลจากบทความในหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ 2 ฉบับ คือ บทความชื่อ X คลุชีพ ในมติชนสุดสัปดาห์ และบทความของโสภณ องค์การณ ในเนชั่นสุดสัปดาห์ และหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ฉบับ คือ บทความชื่อ คนปลายซอย ในไทยโพสต์ และบทความชื่อ หมายเหตุประเทศไทย ในไทยรัฐ เป็นระยะเวลา 1 ปี คือ ตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2548 รวมจำนวนข้อมูลที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ทั้งสิ้น 199 บทความ

จากการศึกษาองค์ประกอบในการสื่อสารโดยใช้กรอบทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารพบว่า องค์ประกอบในการสื่อสารที่บทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทยมีส่วนร่วมคือ จาก ผู้ร่วมเหตุการณ์ จุดมุ่งหมาย เครื่องมือ การลำดับวัจนกรรม บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ และประเภทการสื่อสาร องค์ประกอบในการสื่อสารที่แตกต่างกันคือ จาก ผู้ร่วมเหตุการณ์ และน้ำเสียง ส่วนองค์ประกอบในการสื่อสารที่สัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการวิจารณ์การเมืองทางอ้อมคือ จาก ผู้ร่วมเหตุการณ์ และบรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ

เมื่อศึกษาองค์ประกอบของปริเจทประเภทนี้ซึ่งได้แก่ ลักษณะโครงสร้างและเนื้อหา ก็พบว่า ด้านโครงสร้างนั้นมี 2 แบบ คือ โครงสร้างแบบ 3 ส่วนคือ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนสรุป และโครงสร้างแบบ 2 ส่วน คือ ส่วนนำ และส่วนเนื้อหา ด้านเนื้อหาที่มีประเด็นทางการเมืองที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริหารประเทศของรัฐบาล พฤติกรรมของนักการเมือง การทำงานของนักการเมือง เหตุการณ์ทางการเมือง รวมไปถึงผู้ที่มีความสัมพันธ์หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับนักการเมือง นอกจากเนื้อหาด้านการเมืองแล้ว ผู้วิจัยพบว่าบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองยังมีประเด็นด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และเรื่องเบ็ดเตล็ดทั่วไปอีกด้วย

ส่วนผลการศึกษาวิธีทางภาษาในการวิจารณ์การเมืองทางอ้อมในบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองพบว่าทั้งหมด 9 กลวิธี ได้แก่ การใช้ถ้อยคำนัยแฝง การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ การใช้อุปลักษณ์ การใช้คำที่มีความหมายแฝง การใช้สำนวน การใช้คำเรียกบุคคล การใช้การเล่นทางภาษา การยกคำกล่าวของบุคคล และการเน้นความหมาย โดยกลวิธีทางภาษาในการวิจารณ์การเมืองทางอ้อมเหล่านี้มีหน้าที่ในการสื่อสารที่แตกต่างกันออกไป อาทิ เพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบต่อการวิจารณ์ เพื่อแสดงทัศนคติในเชิงลบของผู้เขียน และเพื่อชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของรัฐบาลหรือนักการเมือง นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้กลวิธีการเสริมการวิจารณ์การเมืองทางอ้อมเพื่อเพิ่มน้ำหนักหรือความน่าเชื่อถือ

4780209822 : MAJOR THAI

KEY WORD: INDIRECT LINGUISTIC STRATEGIES/ POLITICAL CRITICISM/ POLITICAL OPINION ARTICLES

SORAYA WIMONSATHITPHONG: INDIRECT LINGUISTIC STRATEGIES FOR POLITICAL CRITICISM IN POLITICAL OPINION ARTICLES IN THAI NEWSPAPERS. THESIS ADVISOR: SIRIPORN PHAKDEEPHASOOK, Ph.D. 167 pp.

This study aims at analyzing political opinion articles in Thai newspapers in order to see the communicative components, the discourse components, including structure and contents, and mainly indirect linguistic strategies for political criticism. The data were collected from political opinion columns in two weekly newspapers, namely "X-clusive" in Matichon Weekly and "Sophon Ongkarn" in The Nation Weekly, and from two daily newspapers, namely "Khon Play Soi" in Thai Post and "May Het Prathet Thai" in Thairath. The articles published between January-December 2005 were selected on a systematic random basis. Totally, 199 articles were collected.

Based on the Ethnography of communication analytical framework, it is found that the communicative components which these political opinion articles share in common include setting, participants, ends, act sequence, instrumentalities, norms of interaction and interpretation, and genre. The different components are setting, participants and key. The components that are related to and have influence upon the indirect political criticism includes setting, participants, and norms of interaction and interpretation. According to the analysis of discourse components including structure and contents, two structural patterns are found. The first one is three-part pattern which consists of introduction, body and conclusion. The other is two-part pattern which comprises introduction and body. The content analysis reveals that the political issues discussed in the articles cover a wide range of topics, for example the state administration, politicians' behaviors and political practices, political situations, and the people who are connected to politicians. In addition to political issues, it is found that some articles cover social and economic issues as well as miscellaneous topics.

The investigation of the indirect linguistic strategies for political criticism indicates that nine strategies are employed including using verbal irony, using rhetorical questions, using metaphors, using words with connotative meanings, using proverbial expressions, using referring expressions, using speech play, using direct quotation and using implication. These indirect political criticizing strategies have different communicative functions such as disclaiming responsibility for criticism, expressing the authors' negative attitude, and highlighting the failures or malpractices of the government and politicians. Additionally, some supporting strategies are used in order to increase the credibility of the criticism.